

ORSZÁGOS
URBANISZTIKAI
KONFERENCIA
2021

ÚJRAIPAROSODÓ
VÁROSAINK
ABSZTRAKTFÜZET

Informális városi zöldterületek felértékelődése és átalakulása szegedi példák alapján

A pandémia első és második hulláma komoly hatással volt az emberek zöldterület használati szokásaira, mely leginkább a parkok látogatószámának növekedésében mutatkozott meg. Ugyanakkor mivel a városi zöldterületek mérete adott, nem növelhető, sőt Szeged esetében több közpark felújítás miatt zárva volt, ezért könnyen túlszűfolttság alakulhatott ki több városi zöldterületen is, mely jelentősen növelte a vírus terjedésének veszélyét. Ennek elkerülésére lehet egy alternatíva az informális városi zöldterületek nagyobb mértékű kihasználása. Ezért munkám elsődleges célja ezek feltérképezése volt Szegeden, majd az állapotuk vizsgálata több szempont figyelembevételével. Végezetül a vizsgált informális városi zöldterületek látogatottságának a felmérését, és az erre ható fő tényezők feltárását tűztem ki kutatásom fő céljainak.

Munkám során először a kapcsolódó szakirodalom áttekintését végeztem el, majd ez alapján térinformatikai módszerek segítségével kijelöltem 14 informális városi zöldterületet Szeged területén. Ezen mintaterületeken a terepi megfigyelés módszerével felmértem a zöldterületek állapotát és látogatottságát, előbbi 4, míg utóbbit 12 alkalommal 2020.09.24. és 2021.07.16. között.

Kutatómunkám eredményeképpen megállapítottam, hogy a szegedi informális városi zöldterületek állapotára nagy változatosság és folyamatos átalakulás jellemző, melynek egyik fő oka maga fogalom definíciója. Ez különösen igaz Szegeden, ahol a jelenlegi informális zöldfelületek számtalan eltérő hasznosítású terület helyén alakultak ki, mint például a Tisza árterében, belvárosi utcaszéleken, vagy akár elhanyagolt ipartelepeken. A zöldfelületek folyamatos állapotváltozását okozó

hatásoknak két fő típusa van, az egyik a zöldterületet építő, a másik a pusztító tényezők, melyek eredete egyaránt lehet emberi és természeti erő is. A mintaterületek között vannak viszonylag alacsony látogatottságúak, melynek okai egyértelműen meghatározhatók, illetve vannak relatíve nagy látogató számúak is, melyek kiemelt szerepet töltenek be a lakosság életében. Ezek a területek akár 50-60 látogató is lehet egy-egy mintaterületen egyidőben. A mintaterületek látogatási módjainak, a látogatók jellemzőinek vizsgálatával egyértelmű tendenciákat lehet megfigyelni. Ugyanakkor a látogatottságtól függetlenül az állapotot befolyásoló hatások fennállnak. Leggyakrabban az emberi eredetű degradáció figyelhető meg, mely könnyen elkerülhető lenne figyelemfelkeltéssel és társadalmi részvétellel történő állapotmegőrzéssel, melyre van sikeres, jó gyakorlat. Összességében kijelenthető, hogy a vizsgálatban megfigyelt informális városi zöldterületek szerves részét képezik Szegednek, látogatottak, használatukkal csökkenthető a formális zöldterületek zsűfolttsága.